

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 У 007438 20 Увп
Бања Лука, 17.11.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Д.Ј.из Б., заступаног по пуномоћнику В.С. адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ...од 16.5.2019. године Министарства (у даљем тексту: тужени), у предмету одузимања путне исправе, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијелини број 12 0 У 007438 19 У од 16.7.2019. године, у нејавној сједници одржаној дана 17.11.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бијелини број 12 0 У 007438 19 У од 16.7.2019. године се преиначавач тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Тужени се обавезује да тужиоцу надокнади трошкове поступка у укупном износу од 2.193,75 КМ, у року од од 30 дана од пријема ове пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Полицијске управе Б. број ... од 26.3.2018. године, а којим је тужиоцу, сходно члану 23. став 1. тачка д) у вези са чланом 21. став 1. тачка 3. Закона о путним исправама Босне и Херцеговине („Сл. гласник БиХ“ број 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 и 60/13, у даљем тексту: Закон о путним исправама БиХ) одузета путна исправа серијски број, издата дана 27.4.2015. године у Б. са роком важења до 27.4.2025. године. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова поступка у износу од 877,50 КМ.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да је оспорени акт правилан, јер основаност сумње да ли лице избјегава извршење доспјеле имовинско-правне обавезе цијени суд а не тужени, тако да је тужени био дужан да поступи по захтјеву суда за одузимање путне исправе сходно одредбама Закона о путним исправама БиХ. Стога су неосновани тужбени наводи везано за поступање надлежног суда по чијем захтјеву је одузета путна исправа, а у односу на извршни поступак прије подношења захтјева за одузимање путне исправе, о којим наводима тужени није надлежан да одлучује, па уколико су ти наводи тачни тужилац се може обратити суду у извршном поступку из којег је проистекао такав захтјев, са приједлогом да тај суд повуче поднијети захтјев за

одузимање путне исправе, те и да том суду поднесе доказе да уредно измирује своју обавезу по пресуди број 80 0 П 080558 16 П по основу које је проистекла обавеза за измирење издржавања, а не да то истиче у управном поступку односно управном спору у погледу одузимања путне исправе.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање побијане пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава њену законитост, из основа садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је погрешан став суда у побијаној пресуди и туженог у оспореном акту, у погледу природе захтјева којим је затражено одузимање путне исправе, а и улоге туженог у том поступку и надлежног суда, имајући у виду да је као основ захтјева за одузимање путне исправе достављено неправоснажно рјешење о извршењу Основног суда у Бијељини број 80 0 И 080593 16 И од 8.11.2016. године које и није постало извршно, у вези са којим је у жалби о којој је одлучено оспореним актом наводио да је рјешењем Окружног суда у Бијељини број 80 0 И 080593 17 Гж од 11.12.2017. године укинута поменуто рјешење о извршењу Основног суда у Бијељини, што значи да је у моменту подношења захтјева за покретање управног поступка престао да постоји правни основ на основу којег је донесено првостепено рјешење о одузимању путне исправе. Додаје да у моменту подношења захтјева за одузимање путне исправе није проведена ниједна извршна радња у извршном поступку, а са чим у вези је тужени био дужан да у поступку одузимања путне исправе испита испуњеност услова за доношење рјешења о одузимању путне исправе, чему у прилог иде и члан 2. став 2. Упутства о начину одузимања и поништавања путних исправа („Сл. гласник БиХ“ број 49/97, са каснијим измјенама и допунама) којим је прописано да о захтјеву из члана 2. став 1. тог упутства одлучује надлежни орган. Како је чланом 21. став 1. тачка 3. Закона о путним исправама БиХ предвиђено да се путна исправа неће издати, односно да ће бити одузета на захтјев надлежног суда ако је основана сумња да ће подносилац захтјева избјећи извршење доспјеле имовинско-правне обавезе из брачног односа или односа родитеља и дјете, пореску обавезу или другу законом утврђену имовинско-правну обавезу за коју постоји извршни наслов, сматра да је тужени био у обавези да утврђује да ли је постојао ваљан извршни наслов за одузимање путне исправе, у вези са чим је пропуштено да се преиспита чињенично стање, који пропусти су занемарени и од стране суда у побијаној пресуди, који се и није бавио обавезом органа управе да испитује основаност судског налога на основу којег је одузета путна исправа. Предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се пресуда преиначи тако да се тужба уважи и оспорени акт поништи, а тужени обавезе да му надокнади трошкове управног спора, као и трошкове подношења предметног захтјева по пуномоћнику адвокату у износу од 1.316,25 КМ.

У одговору на захтјев тужени остаје код разлога оспореног акта, наводећи да је у конкретном случају поступао по захтјеву надлежног суда који је мјеродаван да цијенећи чињенично утврђење одлучује у сваком појединачном предмету о постојању основане сумње да ли лице избјегава извршење доспјеле имовинско-правне обавезе за коју постоји извршни наслов, као и подношењу захтјева за одузимање путне исправе, тако да је само постојање захтјева суда за туженог, доказ да постоји основана сумња, како то и закон предвиђа, а чињеница је да надлежни судови и не захтијевају у сваком извршном поступку поступање надлежних органа управе, сходно одредбама Закона о путним исправама БиХ и Закона о личној карти држављанина БиХ. Стога је мишљења да је неосновано тражити од надлежног органа управе да се упушта у судске поступке у оквиру којих је суд поднио захтјев за одузимање путне исправе, односно евидентирање

забране издавања нове путне исправе и евидентирање забране коришћења личне карте за прелазак државне границе, јер орган управе није законом овлашћен за такво поступање, нити је у његовој надлежности преиспитивање и контрола судских одлука. Додаје да тужилац паушално наводи одредбе процесног и материјалног прописа, не прецизирајући у чему се састоји повреда тих прописа, при чему не наводи ниједну конкретну радњу која је противна основним начелима управног поступка из члана 6, 7. и 8. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник Републике Српске“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП) и Закона о путним исправама БиХ, а одредбе Упутства о начину одузимања и поништавања путних исправа („Сл. гласник БиХ“ број 55/09 и 103/13) не прописују обавезу тог министарства да у поступку по захтјеву суда испита основаност сумње, него само обавезу надлежног органа да испита постојање услова за одузимање путне исправе, што је у предметним поступцима чињеница постојања образложеног захтјева суда и постојања издате важеће путне исправе лица на које се захтјев односи. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду, а и списе предмета управног поступка и управног спора, на основу одредбе члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је по захтјеву Основног суда у Бијељини, под бројем 80 0 И 080593 18 И2 од 13.3.2019. године, у којем је наведено да тужилац не испуњава услове за издавање путне исправе, с обзиром да је рјешењем о извршењу тог суда број 80 0 И 080593 16 И од 8.11.2016. године утврђено да постоји неизмирена новчана обавеза према тражиоцу извршења у износу од 5.150 КМ и трошкова извршног поступка у износу од 468 КМ, а са чим у вези је затражено да се од тужиоца одузме путна исправа уколико му је издата, првостепени орган туженог, а након што је утврдио да тужилац посједује путну исправу, донио позивом на одредбу члана 23. став 1. тачка д) у вези са чланом 21. став 1. тачка 3. Закона о путним исправама БиХ, рјешење којим се тужиоцу одузима предметна путна исправа. На то рјешење је тужилац изјавио жалбу, наводећи да Основни суд у Бијељини као надлежни суд који је поднипо захтјев за одузимање путне исправе није испитао постојање основане сумње да ће он као извршеник избјећи измирење текуће обавезе по пресуди тог суда број 80 0 П 080558 16 П којом му је утврђена обавеза давања издржавања, истичући да је рјешење тог суда о извршењу које је послужило као основ за подношење захтјева за одузимање путне исправе укинута рјешењем Округног суда у Бијељини број 80 И 080593 17 Гж од 11.12.2017. године, тако да и не постоји основ за одузимање путне исправе. Та жалба је одбијена оспореним актом, са образложењем да основаност сумње да ли лице избјегава извршење доспјеле имовинско-правне обавезе цијени суд а не тужени, те да тужени није надлежан да цијени наводе везане за укидање рјешења на које се позива суд у свом обавјештењу, јер је тужени надлежан да поступа по захтјеву суда сходно одредбама Закона о путним исправама БиХ, па да о изнесеним приговорима може одлучивати само суд, закључујући да је првостепени орган правилно поступио када је одузео путну исправу на основу захтјева надлежног суда. Оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда није правилна а самим тим ни законита.

Тачно је да је одредбом члана 23. став 1. тачка д) у вези члана 21. став 1. тачка 3. Закона о путним исправама БиХ прописано да ће се носиоцу путне исправе, одузети путна исправа на захтјев надлежног суда, ако постоји основана сумња да ће подносилац

захтјева избјећи извршење доспјеле имовинско-правне обавезе из брачног односа и односа родитеља и дјете, пореску обавезу или другу законом утврђену имовинско-правну обавезу за коју постоји извршни наслов. Позивањем на те одредбе, првостепени орган туженог је и донио рјешење о одузимању путне исправе тужиоцу, које је одбијањем жалбе тужиоца потврђено оспореним актом.

Међутим, како је захтјев Основног суда у Бијељини, као надлежног суда који је поднио захтјев за одузимање путне исправе од тужиоца, заснован на рјешењу о извршењу тог суда број 80 0 И 080593 16 И од 8.11.2016. године којим је утврђено да постоји неизмирена новчана обавеза тужиоца према тражиоцу извршења у износу од 5.150 КМ и трошкова извршног поступка у износу од 468 КМ, па како је тужилац у жалби на рјешење првостепеног органа туженог о одузимању путне исправе навео да је то рјешење о извршењу које је послужило као основ за подношење захтјева за одузимање путне исправе, укинута по његовој жалби, рјешењем Округног суда у Бијељини број 80 0 И 080593 17 Гж од 11.12.2017. године (које је и доставио уз жалбу на рјешење првостепеног органа туженог о одузимању путне исправе) и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак, наглашавајући да уредно измирује текуће обавезе утврђене пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 080558 16 П по основу издржавања, произилази да у су у поступку доношења оспореног акта учињене повреде правила поступка из члана 8. ЗОУП-а према којем се у поступку мора утврдити право стање ствари, и у том циљу морају се потпуно и правилно утврдити све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења, што је у конкретном случају изостало, будући да од тих чињеница управо зависи законитост оспореног акта а самим тим и побијане пресуде.

Како је чланом 23. став 2. Закона о путним исправама БиХ прописано да о одузимању путне исправе, у смислу става 1. тог члана, одлучује надлежни орган који издаје путну исправу, те да је чланом 24. истог закона прописано да о жалби лица којем је одузета путна исправа у смислу члана 23. тог закона, одлучује надлежни орган ентитета утврђен прописом ентитета у случају кад је путну исправу издао надлежни орган ентитета, што је у конкретном случају неспорно тужени, тужени је пропустио да оцијени поменуте жалбене приговоре, а у вези са чим је требао прибавити податаке од надлежног суда везано за чињеницу укидања рјешења о извршењу које је послужило као основ за подношење захтјева тог суда за одузимање путне исправе од тужиоца.

Због тога није прихватљиво образложење туженог у оспореном акту да о наведеним приговорима тужиоца на рјешење о одузимању путне исправе који се односе на поменути захтјев надлежног суда, тужени није надлежан да одлучује, па се сходно томе и побијана пресуда којом је подржан став туженог из оспореног акта, указује неправилном.

Код таквог стања ствари, овај суд налази да је побијаном пресудом остварен разлог из члана 35. став 2. ЗУС-а који се односи на повреду поступка која је била од утицаја на законитост побијане пресуде, па се стога захтјев тужиоца уважава и побијана пресуда преиначава тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава, јер је остварен разлог из одредбе члана 10. тачка 4. ЗУС-а за поништавање оспореног акта.

Одлука о трошковима поступка заснива се на одредбама члана 49. и 49а. став 1. ЗУС-а којима је прописано да је странка која изгуби спор дужна противној странци надокнадити трошкове спора, а и члану 397. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник

Републике Српске” број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13) којим је прописано да ће суд када преиначи одлуку против које је поднијет правни лијек, одлучити о трошковима поступка, као и члану 387. истог закона којим је регулисано да ако је прописана тарифа за награде адвоката или за друге трошкове, трошкови ће се одмјерити по тој тарифи.

Висина трошкова, које је тужени дужан исплатити тужиоцу којег је заступао пуномоћник адвокат, одређена је сходно Тарифи о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Сл. гласник Републике Српске“ број 68/05 - у даљем тексту: Тарифа), којом је у Тарифном броју 3. прописано да за састављање поднеска (тужбе) у управном спору у непроцјењивим предметима, висина награде износи 300 бодова, а вриједност бода у смислу члана 14. Тарифе износи 2 КМ, што износи 600 КМ, па адвокату у смислу члана 12. Тарифе припада паушална награда у износу 25% од износа награде одређене Тарифом, за споредне радње у поступку (прикупљање информација, предаја поднесака суду и пошти и сличне радње), која паушална награда износи 150 КМ, с тим да му припада и износ од 17% по основу ПДВ-а као обвезнику плаћања тог пореза (како то и произилази из увјерења Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине број 04/1-УПЈР/1-5083-2/08 од 4.8.2018. године приложеног уз тужбу), што износи 127,50 КМ, сходно чему трошкови управног спора по основу састава тужбе износе укупно 877,50 КМ, колико је и затражено у тужби, а којем захтјеву побијаном пресудом није удовољено.

Такође, како је Тарифним бројем 3. прописано да за састављање правног лијека у непроцјењивим стварима у управном спору, висина награде износи у висини награде из става 1. тог тарифног броја (300 бодова) увећана за 50%, тако да износи 450 бодова, то је за састав предметног захтјева, према вриједности бода од 2 КМ, утврђен износ од 900 КМ, те на име паушалне награде од 25% износ од 225 КМ, па по основу ПДВ-а од 17% износ од 191,25 КМ, што укупно по основу састава захтјева по пуномоћнику адвокату износи 1.316,25 КМ, колико је и затражено предметним захтјевом, тако да су и ти трошкови тужиоцу признати.

Према томе, тужени је обавезан да тужиоцу наведене трошкове управног спора (877,50 КМ) и састављања предметног захтјева (1.316,25 КМ) у укупном износу од 2.193,75 КМ, надокнади у року од 30 дана од пријема ове пресуде.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Турковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић